

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за доцент по научната специалност „Овцевъдство и козевъдство” (професионално направление ш. 6.3. Животновъдство), обявен от Институт по планинско животновъдство и земеделие - гр. Троян (ДВ № 36 от 27-04-2018г.).

от доцент д-р Герчо Ванъов Герчев член на журито за провеждане на конкурса, съгласно заповед №-НП-07 – 39/05-07-2018г.

В конкурса за доцент единствен кандидат е гл.ас. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева, от отдел Планинско животновъдство и биотехнологии в животновъдството ИПЖЗ-Троян. Завършва Ветеринарно медицинския факултет към Тракийския факултет, специалност „Ветеринарна медицина” диплома ТрУ № 7951/2003. Започва научната си дейност като н.с. III степен (асистент) към ИПЖЗ гр. Троян. В момента е главен асистент в отдел „Планинско животновъдство и биотехнологии в животновъдството” – ИПЖЗ-Троян. Придобива научна и образователна степен „Доктор” в отдел „Планинско животновъдство и биотехнологии в животновъдството ИПЖЗ-Троян. Защишава пред комисия докторска дисертация на тема: „Етологични и физиологични аспекти на взаимовръзката майка-новородено при кози от породата Българска бяла млечна и техни кръстоски”. След успешна защита се присъжда образователната и научна степен „Доктор”, диплома 0059/19-12-2014г.

Публикационната дейност на кандидата, е представена в конкурса за доцент съдържа 40 броя заглавия на публикации : в т.ч. -3 бр. във връзка с дисертационен труд за научната степен „Доктор”; - 4 бр. във връзка с академичната длъжност „Главен асистент”; - 33 бр. във връзка с конкурса за длъжността „Доцент” и научно-популярни 1 бр.; В международни списания -4броя от които 2 бр. с общ импакт фактор - SJIF 13,07; в национални списания без ипакт фактор -2бр ; в национални списания с международно участие 24 бр. и доклади в сборници от форуми -3 бр. На I-во място заемат 9бр. статии на II-ро – 8бр, на III-то и IV-то място-14бр. На английски език са публикувани -6 бр, останалите 24 бр на български/английски език и 2 бр само на български език.

Научната продукция на гл. ас. Светослава Стойчева е реализирана в няколко направления. Основните изследвания са върху скоростта на поведенческите реакции на ярега единаци и близнаци от породата ББМ през ранния неонатален период. Отчетено е опитите на яретата за ставане през първите няколко минути и опитите за забозаване през първия час след раждането, пола и породата не повлияват тези реакции. Отчетено е времето от раждане до първо ставане на козлета мъжки и женски на крака и първо забозаване на единаци и близнаци при кози от породите ББМ, АН и ТГ. Проследено е майчиното поведение на кози към ярега родени като тризнаци. Направено е сравнение на майчиното поведение на кози от породата ББМ и техни кръстоски с Англопубийска и Тогенбургска породи кози, козите от ББМ и Тогенбургска проявяват по-слабо майчино поведение. Чрез ехографска диагностика е доказана бремеността на кози (статии № 11,13, 19, 12, 22,30 и 32).

PMSG и FGA са използвани за предизвикване на еструс при овце. Проследени са клиничните прояви на еструса, концентрацията на прогестерон в плазмата, морфологията на овариите и близненето при овцете. Проучени са различни схеми за синхронизация на еструса при овце, определено е влиянието на третиране с

прогестагени върху фоликуларната динамика, съответно заплодяемост и бременост. Изпитано е действието на вагинални тампони с Chrono-gest за предизвикване на еструс при овце и последвало инжектиране на 500 UI Folligon I гр 48h преди поставяне на тампоните и II гр 24 h след тампоните. След 72 h е инжектирано прогестерон и на двете групи, отчетени са промените в овариите и наличието на жълти тела. Проследено е часовото разпределение на ражданията при овце Ил де франс със синхронизиран еструс. Овцете показват равномерно часово разпределение на раждания, като честотата е най-висока в периода между 12-я – 20-я час. (Статии № 3, 5, 31).

Отчетени са промените в концентрацията на прогестерон и лутеинизиращ хормон след инжектиране на PGF_{2α} на крави от породата Абердин Ангус. След установяване на жълто тяло животните са третирани с естрофан. Резултатите показват определени закономерности в протичането на лутеорегресията след инжектиране на простагландина. Проследена е динамиката на основните полови хормони: прогестерон, лутеинизиращ хормон и фоликулостимулиращ хормон при месодайни породи. Регистрирано е ниско ниво на прогестерон след отелването с тенденция за повишаване. С увеличаване броя на дните след раждането се увеличава и количеството на LH и FSH. Проучена е възможността за получаване на двуплодна бременост чрез ембриотрансфер. Изследването показва, че поставянето на размразен ембрион в един от маточните рога на предварително осеменена крава може да увеличи плодовитостта до 30.3 процента. (Статии 4,7,9)

Проследено е поведението на лактиращи месодайни крави с телета от породата Абердин Ангус и кръстоски Абердин Ангус x Херефорд. Кравите са пасли от 4.59 до 5.12 часа средно на денонощие, а телетата са бозали и почивали 5-7 пъти през деня и 2-3 пъти през нощта. (Статия 21)

Направени са поредица от изследвания върху съдържанието на естествени трансмастни киселини (ТМК) и биологично активни компоненти в козе мляко, козе кисело мляко и козе сирене добито от три породни групи ББМ и кръстоските й с ББМ x АН и ББМ x ТГ. Изследваните млека и продукти от козе мляко от породата ББМ и техните кръстоски се характеризират, като хранителен продукт с ниско съдържание на Трансмастни киселини съответно от 0.06 до 0.10g/100ml мляко и 0.52 до 0.79g/100g сирене. Млеката от кози и продуктите от тях са с високо съдържание на наситени мастни киселини съответно от 3.2 до 4.56 g/100ml при млякото и от 15.48 до 21.42g/100g при сиренето (Статии 2,14,15,24 и 25).

Отчетени са факторите, влияещи върху реда на постъпването на козите върху платформата за доене през различни стадии на лактационния период. Относителния дял на времето от технологичните операции при същинското доене са право пропорционални на продуктивността, докато при заключителните операции са обратно пропорционални. Фиксиращата система оказала положително влияние и способства за повишаване качеството на работния процес. Влияние върху реда на фиксиране оказвали млечната продуктивност и породата, като по-предно място са заемали кози с по-висока млечна продуктивност. Поредността на лактацията също оказва съществено влияние върху подреждането на платформата за доене, докато от наличието на рога зависи само 16,5% от изменението на факторите. На базата на предходни проучвания е извършена е оценка и на модулния подход за внедряване на машиното доене и в овпведството.(Статии 1,17,18,22,26,27 и 28)

Проследена е млечността на цигайски овце и техните кръстоски през дойния период. Проучен е химичния състав и свойствата на млякото, отчетен е и минералния му състав през пасищния период на овцете. Изследван е ефекта на стрижбата върху млечната продуктивност и състава на млякото при ЧП. Тя активира хомеостатичните механизми, променя хомеоретичния капацитет и състава на млякото. (Статии 8 и 10)

Творческата активност на гл.ас. д-р Стойчева е разностранна, участник е в шест проекта финансирани от ССА. В тези проекти влизат разработки свързани проследяването на половите хормони на месодайни крави и овце и предизвикване на еструс с цел увеличаване на плодовитостта им. Направени са изследвания на поведението на ярега при раждане и майчиното поведение на кози. Разработена е доилна техника за кози и са изследвани параметрите на доилната инсталация. Отчетени са факторите влияещи върху доенето и поддръжане на козите при влизане в доилната платформа. Отчетени са тенденциите в развитието на овцевъдството и подхода за машино доене на овце.

Научната продукция, покрива изискванията на критериите за оценка на кандидата за „доцент“ възприети от ССА. Може да се отчетат възможности за водещ автор в повече статии, в които да се открие по-добре творчеството на кандидата по конкретна изследователска дейност.

Научната продукция е цитирана в 16 литературни източника, в т.ч. 1 брой в международно издание с импакт-фактор.

В заключение мога да кажа, че в краткото резюме на научната и научна приложна дейност, както и формулираните научни приноси и препоръки за практиката, показват, че има почти пълно покриване на критериите за оценка на кандидатката за „доцент“ към Института по планинско животновъдство и земеделие – Троян

Спазени са всички изисквания на закона за развитие на академичния състав, което ми дава основание да гласувам с "да", и да препоръчам на почитаемите членове на научното жури и научен съвет към ИПЖЗ - гр.Троян да присъди на гл.ас. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева академична длъжност „ДОЦЕНТ“ по – „Овцевъдство и козевъдство“.

31. 07. 2018г.

гр. Троян

Член на жури:

Доцент д-р Герчо В. Герчев

